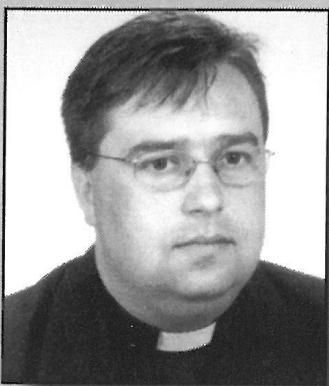

Prameň

Časopis gréckokatolíckych bohoslovcov Ročník XIV. Číslo 1.

- ✖ KRST
- ✖ PÍSALI SA DEJINY
- ✖ NEMÁ PODOBY ANI KRÁSY

ÚVODNÍK

**„On vzal na seba naše slabosti a niesol naše choroby.“
(Mt 8, 17)**

Veľmi často zaznieva otázka, ako môže milujúci a láskavý Boh dopustiť utrpenie? Inými slovami povedané, keď Boh dovolí, aby sme trpeli, tak nás určite nemiluje. Neustále sa stretávame s utrpením, ktoré má rôznu podobu a vnáša do nášho života, neistotu, smútok a pochybnosť o Božej Láske.

Preto sú pre nás aktuálne slová z knihy Exodus, kde Boh hovorí Mojžišovi: „Ja som Boh tvojho otca Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba. Videl som utrpenie svojho ľudu, preto som zostúpil, aby som ho vyslobodil z moci Egyptanov a vyviedol ho z tej krajiny do krajiny krásnej a priestrannej. Preto pod', pošlem ťa k faraónovi! Vyvedieš môj ľud, Izraelitov, z Egypta!“

V plnosti času Boh posielala Nového Mojžiša – svojho jednorodeného Syna. Ako hovorí Alessandro Pronzato: „Boh v Ježišovi Kristovi neprišiel odstrániť ľudskú bolest. Neprišiel nám prednieť učenú rozpravu o utrpení. Urobil čosi oveľa viac. Čosi nesmierne božské. Prišiel sa podeliť, zúčastniť sa, vziať na seba bolest ľudí. Kríž Ježiša Krista je znakom, je sviatostou ľudského utrpenia, ktoré Boh prijíma, ktoré si Boh vkladá na vlastné plecia. Je tam výkrik zraneného, tragédia prepusteného z práce, je tam hlad detí, zúfalstvo matiek, muky chrej na rakovinu, opustenosť starca, potupa opustenej, chrčanie umierajúceho, dráma zvedeného dievčaťa, je tam smútok, duševná úzkosť, nespavosť, krivda, nespravodlivosť, sklamanie z lásky... Na Kristovom kríži sa na nič nezabúda.“

Kristov Kríž je Božou odpoveďou na náš hriech, ktorý je príčinou nášho utrpenia. V tomto Paschálnom období sme zvlášť pozvaní, aby sme okúsili Božiu moc a Božiu múdrost, ktorá nám plynie z Kristovho kríža. Lebo krížom sa nič nekončí, ale naopak všetko sa len začína. Ak toto všetko pochopíme, čo pre nás urobil Boh a prijmeme do svojho srdca, až vtedy budeme schopní z plnosti srdca spievať slávnostné Christos Voskrese, lebo Boh je prítomný a živý v našich dejinách.

Toto z celého srdca prajem všetkým čitateľom časopisu Premeň, aby ste počas týchto dní nanovo zažili túto jedinečnú istotu, že vzkriesený Kristus má naozaj moc, nás previesť z brehu neistoty a otroctva na breh istoty a pravej slobody. Aby nikto z nás už vo svojom utrpení nemohol povedať, že je celkom sám.

Christos Voskrese!

o. Jozef Urvinitka, prefekt

Úvodník	2
Bleskovky	4
Písali sa dejiny	6
Navštívil nás kardinál	9
Arcibiskup Metod	10
Nemá podoby ani krásy	12
Bol som chory	13
Obrady Veľkého Piatka	14
Krst	16
Čiarky na dverách	18
Modlitba sv. Efréma.....	24
Efrém Sýrsky	25
Význam vzkriesenia	26
Zábavník😊.....	28
Modlitba	30

REDAKČNÁ RADA:

ZODPOVEDNÝ ZA VYDANIE:
PhDr. Marko Rozkoš, PhD.

ŠÉFREDAKTOR:
Mikuláš Jančuš

GRAFICKÁ ÚPRAVA:
Michal Galmus

JAZYKOVÁ ÚPRAVA:
Mikuláš Jančuš

FOTO:
Mikuláš Jančuš
Róbert Krolák
Mária Žarnayová

ADRESA REDAKCIE:
Sládkovičova 23
080 01 Prešov
<http://www.gojdic.sk>

Veľmi pekne ďakujeme za všetky Vaše príspevky a dary, ktoré ste s láskou darovali našim seminaristom cez náš Fond sv. Jána Krstiteľa.

Predstavení seminára

**REDAKCIA SI VYHRADZUJE
PRÁVO NA ÚPRAVU ČLÁNKOV.**

TITULNÁ STRANA:
Ukladanie Krista do hrobu,
motív antimenzionu, semi-
nárna kaplnka.

ZADNÁ STRANA:
Ikona vzkriesenia.

BLESKOYKY

18. - 19. január

Počas januárovej duchovnej obnovy, ktorú viedol o. Damián Saraka, sme mohli rozjímať nad povolaním kňaza, ktorého vzorom má byť Ježiš Kristus - Dobrý pastier.

30. január (streda)

V tento deň sme aj my s napäťom sledovali tlačovú konferenciu, ktorá sa konala pri príležitosti nového kónonického usporiadania Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku.

2. február (sobota)

V seminárnej kaplnke sa konala pekná slávnosť. Sviatost'ou krstu sme v Božej, ale aj seminárnej rodine privítali nového člena - Anastáziu Šimkovú, dcéru otca vicerektora Miroslava Šimka.

2. február (sobota)

Sobotný večer nám spríjemnil svojím eku menickým koncertom pravoslávny kňaz a folko vo - gospelový spevák o. Alexander Cap.

8. február (piatok)

Po svätej liturgii sa pri príležitosti sviatku sv. Teodora Tyrona konala posviacka kolivy, na ktorej sme si pochutnali pri večeri.

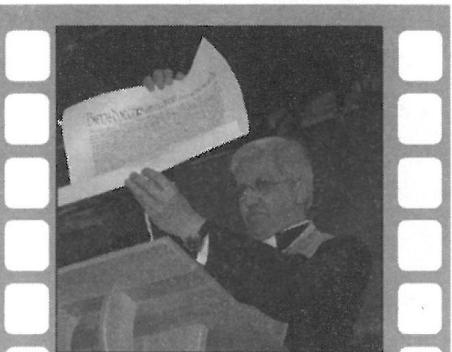
16. - 17. február

Pri príležitosti povýšenia Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku na Metropolitnú cirkev sa v Mestskej hale v Prešove uskutočnili dve veľké liturgické slávenia s bohatým programom bis kupskej vysviacky a intronizácie, na ktorom sme sa v plnom nasadení zúčastnili aj my.

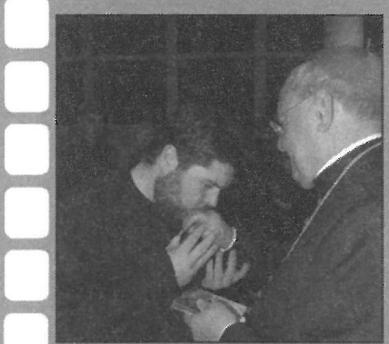
17. február (nedel'a)

Významnou udalosťou pre náš seminár bola návšteva prefekta Kongregácie pre východné cirkevi kardinála Leonarda Sandriho, ktorý sa s nami osobne stretol a povzbudil nás svojim slovom.

18. február (pondelok)

Veľká slávnosť pokračovala aj v Košiciach intronizácia vladky Milana Chautura a povýšenie Košického apoštolského exarchátu na Košickú eparchiu.

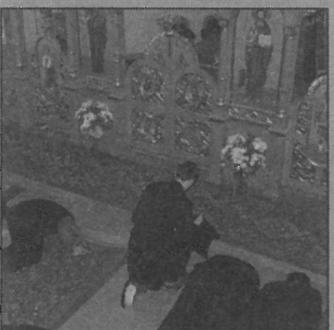
22. - 23. február

Otec František Takáč si pre nás pripravil duchovnú obnovu, počas ktorej nás viedol k tomu, aby sme neustále roznechovali dar povolania, ktorý je v našich srdeciach.

3. marec (pondelok)

V rámci štúdia na našej Teologickej fakulte sme sa zúčastnili na prednáške prof. Tadeusza Zasępu s názvom Psychologické zmeny vplyvom médií.

5. marec (streda)

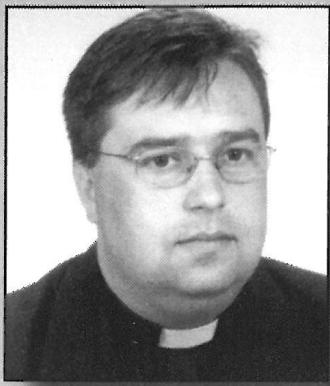
Počas utierne v tento deň sme spievali kajúci kánon sv. Andreja Krétskeho, ktorý je najväčším kánonom liturgických slávení a je charakteristický množstvom veľkých poklón (približne 250 poklón).

9. marec (nedel'a)

Historické udalosti pre našu cirkev sa zavŕšili intronizáciou vladky Petra Rusnáka ako prvého biskupa, ktorý zasadol na biskupský stolec Bratislavskej eparchie.

Slavomír Tarasovič, V. roč.

ÚVODNÍK

**„On vzal na seba naše slabosti a niesol naše choroby.“
(Mt 8, 17)**

Veľmi často zaznieva otázka, ako môže milujúci a láskavý Boh dopustiť utrpenie? Inými slovami povedané, keď Boh dovolí, aby sme trpeli, tak nás určite nemiluje. Neustále sa stretávame s utrpením, ktoré má rôznu podobu a vnáša do nášho života, neistotu, smútok a pochybnosť o Božej Láske.

Preto sú pre nás aktuálne slová z knihy Exodus, kde Boh hovorí Mojžišovi: „Ja som Boh tvojho otca Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba. Videl som utrpenie svojho ľudu, preto som zostúpil, aby som ho vyslobodil z moci Egyptanov a vyviedol ho z tej krajiny do krajiny krásnej a priestrannej. Preto pod', pošlem ťa k faraónovi! Vyvedieš môj ľud, Izraelitov, z Egypta!“

V plnosti času Boh posielala Nového Mojžiša – svojho jednorodeného Syna. Ako hovorí Alessandro Pronzato: „Boh v Ježišovi Kristovi neprišiel odstrániť ľudskú bolest. Neprišiel nám predniesť učenú rozpravu o utrpení. Urobil čosi oveľa viac. Čosi nesmierne božské. Prišiel sa podeliť, zúčastniť sa, vziať na seba bolest ľudí. Kríž Ježiša Krista je znakom, je sviatostou ľudského utrpenia, ktoré Boh prijíma, ktoré si Boh vkladá na vlastné plecia. Je tam výkrik zraneného, tragédia prepusteného z práce, je tam hlad detí, zúfalstvo matiek, muky chorej na rakovinu, opustenosť starca, potupa opustenej, chrčanie umierajúceho, dráma zvedeného dievča, je tam smútok, duševná úzkosť, nespavosť, krivda, nespravodlivosť, sklamanie z lásky... Na Kristovom kríži sa na nič nezabúda.“

Kristov Kríž je Božou odpoveďou na nás hriech, ktorý je príčinou nášho utrpenia. V tomto Paschálnom období sme zvlášť pozvaní, aby sme okúsili Božiu moc a Božiu múdrost, ktorá nám plynie z Kristovho kríža. Lebo krížom sa nič nekončí, ale naopak všetko sa len začína. Ak toto všetko pochopíme, čo pre nás urobil Boh a prijmeme do svojho srdca, až vtedy budeme schopní z plnosti srdca spievať slávnostné Christos Voskrese, lebo Boh je prítomný a živý v našich dejinách.

Toto z celého srdca prajem všetkým čitateľom časopisu Premeň, aby ste počas týchto dní nanovo zažili túto jedinečnú istotu, že vzkriesený Kristus má naozaj moc, nás previesť z brehu neistoty a otroctva na breh istoty a pravej slobody. Aby nikto z nás už vo svojom utrpení nemohol povedať, že je celkom sám.

Christos Voskrese!

o. Jozef Urvinitka, prefekt

Úvodník 2

Bleskovky 4

Písali sa dejiny 6

Navštívil nás kardinál 9

Arcibiskup Metod 10

Nemá podoby ani krásy 12

Bol som chorý 13

Obrady Veľkého Piatka 14

Krst 16

Čiarky na dverách 18

Modlitba sv. Efréma 24

Efrém Sýrsky 25

Význam vzkriesenia 26

Zábavník ☺ 28

Modlitba 30

REDAKČNÁ RADA:

ZODPOVEDNÝ ZA VYDANIE:
PhDr. Marko Rozkoš, PhD.

ŠÉFREDAKTOR:
Mikuláš Jančuš

GRAFICKÁ ÚPRAVA:
Michal Galmus

JAZYKOVÁ ÚPRAVA:
Mikuláš Jančuš

FOTO:
Mikuláš Jančuš
Róbert Krolák
Mária Žarnayová

ADRESA REDAKCIE:
Sládkovičova 23
080 01 Prešov
<http://www.gojdic.sk>

Veľmi pekne ďakujeme za všetky Vaše príspevky a dary, ktoré ste s láskou darovali našim seminaristom cez náš Fond sv. Jána Krstiteľa.

Predstavení seminára

REDAKCIA SI VYHRADZUJE
PRÁVO NA ÚPRAVU ČLÁNKOV.

TITULNÁ STRANA:
Ukladanie Krista do hrobu, motív antimenzionu, semi-nárna kaplnka.

ZADNÁ STRANA:
Ikona vzkriesenia.

BLESKOYKY

18. - 19. január

Počas januárovej duchovnej obnovy, ktorú viedol o. Damián Saraka, sme mohli rozjímať nad povolaním kňaza, ktorého vzorom má byť Ježiš Kristus - Dobrý pastier.

30. január (streda)

V tento deň sme aj my s napäťom sledovali tlačovú konferenciu, ktorá sa konala pri príležitosti nového kánonického usporiadania Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku.

2. február (sobota)

V seminárnej kaplnke sa konala pekná slávnosť. Sviatosťou krstu sme v Božej, ale aj seminárnej rodine privítali nového člena - Anastáziu Šimkovú, dcéru otca vicerektora Miroslava Šimka.

2. február (sobota)

Sobotný večer nám spríjemnil svojím eku menickým koncertom pravoslávny kňaz a folko vo - gospelový spevák o. Alexander Cap.

8. február (piatok)

Po svätej liturgii sa pri príležitosti sviatku sv. Teodora Tyrona konala posviacka kolivy, na ktorej sme si pochutnali pri večeri.

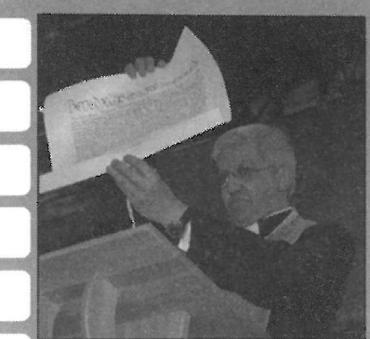
16. - 17. február

Pri príležitosti povýšenia Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku na Metropolitnú cirkev sa v Mestskej hale v Prešove uskutočnili dve veľké liturgické slávenia s bohatým programom biskupskej vysviacky a intronizácie, na ktorom sme sa v plnom nasadení zúčastnili aj my.

17. február (nedel'a)

Významnou udalosťou pre náš seminár bola návšteva prefekta Kongregácie pre východné cirkvi kardinála Leonarda Sandriho, ktorý sa s nami osobne stretol a povzbudil nás svojim slovom.

18. február (pondelok)

Veľká slávnosť pokračovala aj v Košiciach intronizácia vladyku Milana Chautura a povýšenie Košického apoštolského exarchátu na Košickú eparchiu.

22. - 23. február

Otec František Takáč si pre nás pripravil duchovnú obnovu, počas ktorej nás viedol k tomu, aby sme neustále roznechovali dar povolania, ktorý je v našich srdciach.

3. marec (pondelok)

V rámci štúdia na našej Teologickej fakulte sme sa zúčastnili na prednáške prof. Tadeusza Zasępu s názvom Psychologické zmeny vplyvom médií.

5. marec (streda)

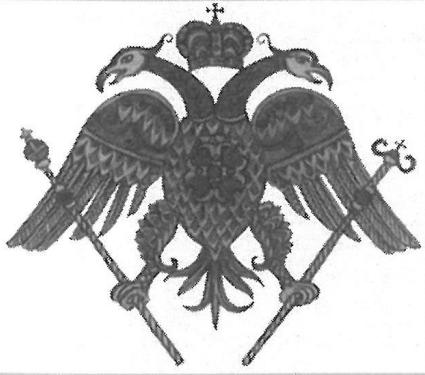
Počas utierne v tento deň sme spievali kajúci kánon sv. Andreja Krétskeho, ktorý je najväčším kánonom liturgických slávení a je charakteristický množstvom veľkých poklón (približne 250 poklón).

9. marec (nedel'a)

Historické udalosti pre našu cirkev sa zavŕšili intronizáciou vladyku Petra Rusnáka ako prvého biskupa, ktorý zasadol na biskupský stolec Bratislavskej eparchie.

Slavomír Tarasovič, V. roč.

**Gréckokatolícka eparchia
Bratislava**
Katedrálny chrám
Povýšenia vznešeného a
životodarného Kríža v
Bratislave

Bratislavská eparchia bola ustanovená pápežom Benediktom XVI. dňa 30. januára 2008.

Rozloha: 33 200 km² (územie Slovenska s výnimkou Prešovského a Košického kraja)

Počet protopresbyterátov: 4 Bratislavský, Nitriansky, Žilinský a Banskobystrický

Chrámov: 4 Bratislava - Povýšenia sv. Kríža

Šumiac - Nanebovstúpenia Pána

Telgárt - Najsvätejšej Trojice Žilina - Narodenia Presvätej Bohorodičky

Kňazov: 15

Veriacich: cca 20 000

Farností: 14

Filiálok: 2

Reholníkov: 0

PÍSALI SA DEJINY

„Blahoslagené oči, ktoré vidia, čo vidíte vy. Lebo hovorím vám: Mnohí proroci a králi chceli vidieť, čo vidíte vy, ale nevideli a počuť, čo počúvate, ale nepočuli.“ (Lk 10, 24-25)

Tieto Ježišove slová, ktoré adresoval svojim učeníkom, by sme mohli aktualizovať na nás, veriacich gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Lebo mnohí biskupi, kňazi a ľud Boží túžili vidieť, čo vidíme my a počuť, čo počujeme my. V čom spočíva toto požehnanie našich očí a uší?

Dôvod k tejto radości nám dal pápež Benedikt XVI.. Osobitným dekrétom, ktorý zverejnila Konferencia biskupov Slovenska 30. januára tohto roku, na sviatok Troch svätieľov – sv. Bazila Veľkého, sv. Gregora Teológa a sv. Jána Zlatoústeho. Svätý otec ním zriadil Gréckokatolícku metropoliu so sídlom v Prešove a za prvého gréckokatolíckeho prešovského arcibiskupa a metropolitu vymenoval doterajšieho prešovského eparchu Mons. Jána Babjaka, SJ. Zároveň ustanovil Košického apoštolského exarchu Mons. Milana Chautura, CSsR za Košického eparchu, čím povýšil Košický apoštolský exarchát na eparchiu. Vyčlenením z Prešovskej eparchie ustanovil novú gréckokatolícku eparchiu so sídlom v Bratislave a za jej prvého eparchu vymenoval Mons. Petra Rusnéka, ktorý 16. februára 2008 z rúk kardinála Jozefa Tomka prijal biskupskú chirotóniu, ktorý zároveň predsedal liturgickému zhromaždeniu. Spolu s vätiteľmi

boli vladyka Ján a vladyka Milan. Slávnosti sa zúčastnil aj prefekt Kongregácie pre východné cirkev kardinál Leonardo Sandri, za účasti ďalších takmer 30 biskupov a arcibiskupov zo Slovenska a zahraničia oboch katolíckych obradov. V nedeľu 17. februára sa konala slávnosť povýšenia Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku na Metropolitnú cirkev sui iuris, so sídlom v Prešove a intronizácia prvého prešovského gréckokatolíckeho arcibiskupa a metropolitu Jána Babjaka, SJ. Svojou prítomnosťou nás prišli povzbudit' a zdieľať našu radosť aj štyria kardináli: Leonardo Sandri z Ríma, Ľubomír Huzar z Kyjeva, Stanislaw Dziwisz z Krakova a kardinál Jozef Tomko. Tieto historické udalosti veľmi nádherne vyjadril kardinál Leonardo Sandri vo svojej homílie slovami:

„Vernosť kvitne v úrodnej pôde kresťanskej slobody. Počas minulého storočia bola vaša cirkev umlčaná a jej život bol paralyzovaný. Svätí Cyril a Metod spo-

Počas svätenia biskupa je na jeho hlavu kladený otvorený evanjeliár.

Erb vladyku Petra Rusného krstný prameň - predstavuje znovuzrodenie kresťana počas krstu

stupne, schody - vedú do krstného prameňa, predstavujú teda sedem hriechov a sedem sviatostí

kríž - vyrastá z krstného prameňa, vyjadruje to, že iba prijatím kríža budeme spolu s Kristom vzkriesení

biela farba - farba pozadia, symbolizuje radosť zo vzkriesenia

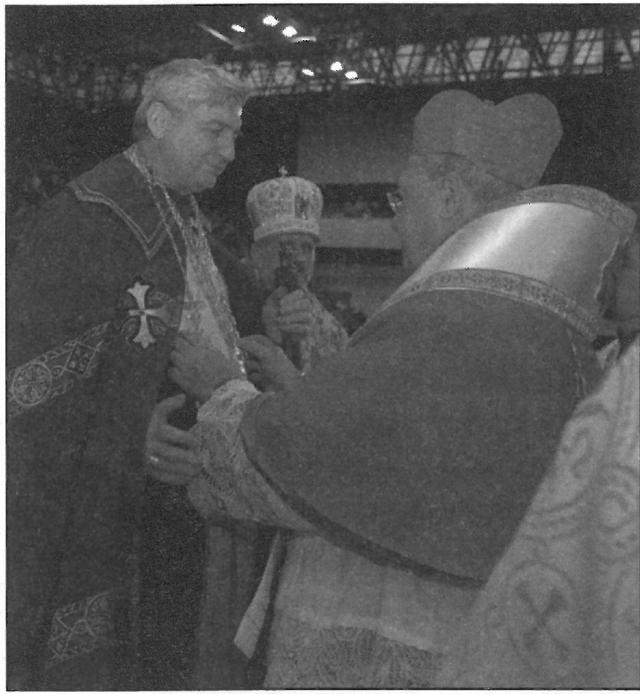
biskupske heslo - Marana Tha! Pane príd! Starokresťanský podzrav, ktorým apoštol Pavol pozdravil Korintskú cirkev vo svojom prvom liste (1Kor16, 22)

Erb Bratislavskej eparchie tri hviezdy - pocta panenstvu Presvätej Bohorodičky pred, počas a po pôrode

zlatý klúč - symbol primátu sv. apoštola Petra

strieborný meč - odkaz na sv. apoštola Pavla

mušľa - pochádza z erbu pápeža Benedikta XVI., ktorý ustanovil túto eparchiu

Kardinár Sandri odovzdáva arcibiskupovi Jánovi enkolpión (ikona Krista), ktorý nosí arcibiskup spolu s krížom a panagiou (ikona Bohorodičky) na hrudi.

lu s vašimi mučeníkmi však zhora odkryli strechu a predstavili vás pred Pána. On vás pozdvihol, vrátil vás do vašich domovov a znova vás uviedol na cestu evanjelia. Radosť z tohto oslobodenia sa dnes obnovuje a stáva sa dokonalou. Chváľme spoločne Pána, lebo také niečo sme ešte nikdy nevideli“.

Tešme a radujme sa spoločne z toho, že sme svedkami takýchto historických udalostí, tak veľmi vyzdvihujúcich našu miestnu cirkev, ktorá sa vzmáha a rastie do krásy pred Pánom aj vďaka orodovaníu našich blahoslavených svedkov viery Pavla, Vasiľa a Metoda.

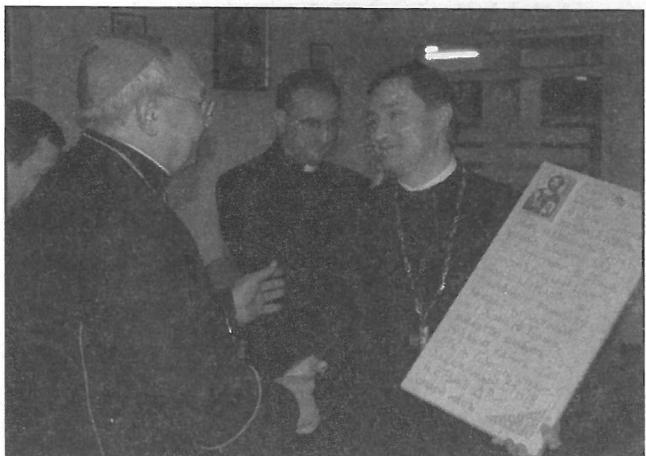
Pavel Sirotňák a Martin Terkanič, IV. roč

NAVŠTÍVIL NÁS KARDINÁL

Večer, po slávnosti intronizácie prešovského metropolitu nás seminár na vlastné prianie navštívil kardinál Leonardo Sandri, prefekt Kongregácie pre východné cirkev spolu s prvým prešovským metropolitom Jánom Babjakom, SJ.

Kardinál Sandri vo svojom príhovore pochválil náš zbor sv. Romana Sládkopevca za nádherný liturgický spev a asistenčiu za brilantne zvládnuté ceremonie. Tiež nám s dávkou humoru pripomenuл, že aj keď patríme do novej cirkevi sui iuris a stali sme sa metropolitným seminárom, nemali by sme byť „seminárom sui iuris“ to znamená vlastného práva. No vo všetkom máme počúvať svojich predstavených a biskupov. Nakoniec nám všetkým o. kardinál daroval ruženec a pamätný obrázok. My sme mu na znak vdăky za návštevu podarovali dosku na, ktorej bola vrytá liturgická modlitba „Jedinorodnyj Syne“. Na záver nás kardinál srdečne pozval na slávnosť odovzdávania pália nášmu met-

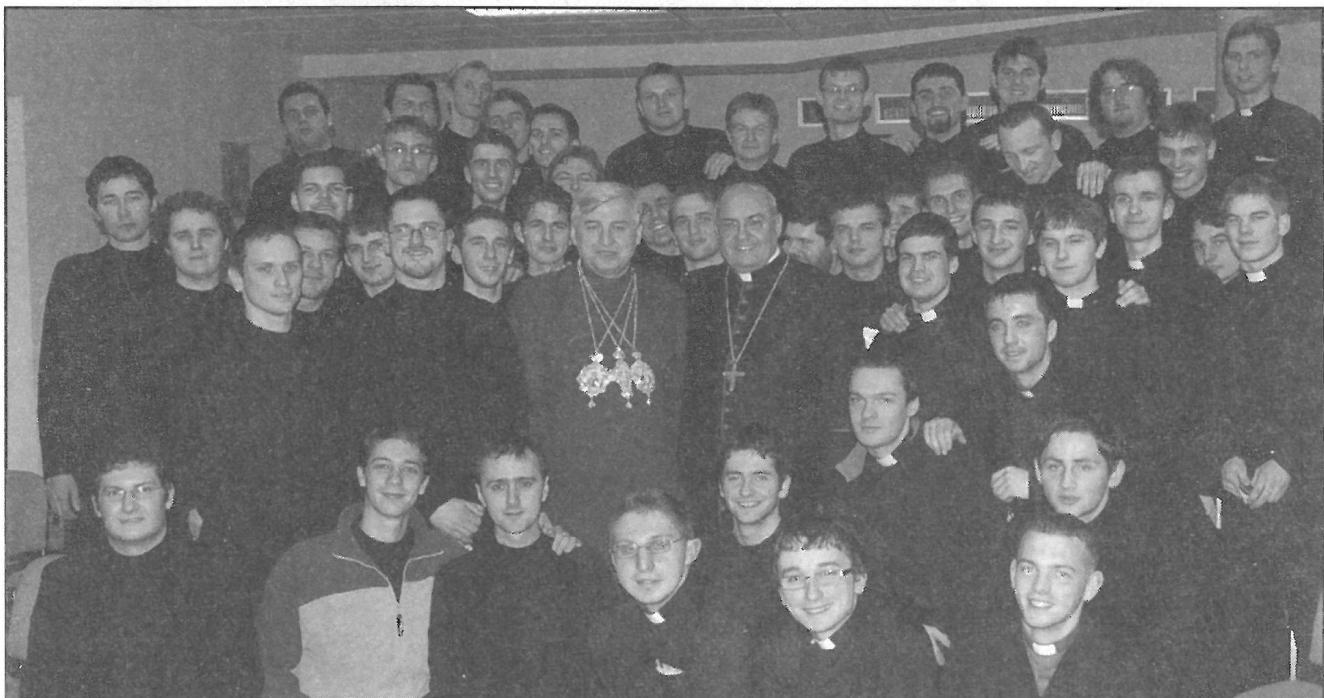
Kardinál Sandri pri preberaní nášho daru.

ropolitovi z rúk pápeža, ktoré sa uskutoční koncom júna v Ríme.

Po príhovore kardinála sa slova ujal aj vladika Ján, plný čerstvých dojmov, podľakoval všetkým predstaveným a bohoslovcom za pomoc pri organizovaní slávnosti.

Na záver sme kardinálovi a nášmu metropolitovi zaspievali „Mnohaja lita“ a „Eis polla, eti despota“.

Lukáš Mitro, I. roč

Spoločná fotografia prešovských seminaristov s kardinálom Leonardom Sandrim a metropolitom Jánom Babjakom.

ARCIBISKUP METOD

Niet nikoho kto by nepoznal našich vierožvestcov solúnskych bratov Konštántina a Metoda, ktorí prišli na Veľkú Moravu s kresťanskou misiou. Každý určite ocení ich veľkosť pri šírení evanjelia v zrozumiteľnom jazyku pre ľud. Aj ateisti musia uznať ich historickú veľkosť ved' priniesli písмо, čo pre nás malo obrovský význam, keďže sa ľudia mohli vzdelávať vo svojom jazyku a tým sa zmenšila ich závislosť od Frankov. Ale asi mälokto vníma postavu sv. Metoda ako veľmi významnú práve v jeho arcibiskupskej službe. Kto bol arcibiskup sv. Metod?

Narodil sa okolo roku 815 v Solúne. Vyštudoval právo. Bol to muž zbožný a dobrých mravov, učený, skúsený v diplomacii. Pôsobil medzi Slovanmi v provinciách Byzantskej ríše ako správca provincie Strymon. Neskôr vstupuje do monastiera na hore Olymp, kde prijíma mníšske meno Metod. Nie je do-

kázané aké bolo jeho pôvodné meno, ale pravdepodobne sa volal Michal, keďže mnísi si v tom čase volili mníšske meno podľa prvého písmena zo svojho civilného mena. Spolu s bratom Konštantínom v roku 860 absolvoval misijnú cestu medzi Chazarov, kde objavili pozostatky sv. Klimenta, tretieho pápeža, ktorý bol vyhnany z Ríma počas tvrdého prenasledovania kresťanov. Po návrate bol roku 863 spolu s bratom vyslaný byzantským cisárom Michalom III. na Veľkú Moravu. Spolu preložili súdny zákonník, Sväté Písmo a liturgické knihy podľa byzantského rítu. Po štyridsiatich mesiacoch namáhavej práce odchádzajú do Ríma, aby tam v roku 867 obhajovali liturgiu v reči ľudu slovanského.

V Ríme ich Hadrián II. privítal už pri bránach večného mesta

nakol'ko niesli so sebou pozostatky sv. Klimenta. Metod v Ríme prijal spolu s inými žiakmi kňazskú vysviacku a po

Ikona solúnskych vierožvestcov. Arcibiskup Metod je vľavo.

smrti brata sa roku 869 vracia na Veľkú Moravu. V tom istom roku sa však opäť vracia do Ríma a to na žiadosť kniežaťa Kocela, kde ho pápež vysvätil na biskupa a ustanovil za arcibiskupa Veľkej Moravy a Panónie a tiež za pápežského legáta. Tak sa obnovuje Sirmianska metropolia, ktorej prvým biskupom bol podľa tradície sv. Andronik jeden zo sedemdesiatich dvoch Ježišových učeníkov.

Bulou *Gloria in altissimis Deo* adresovanou Svätoplukovi Hadrián II. oznamuje potvrdenie používania slovanskej liturgie. Bavorský klérus brojil proti Metodovi, toho napokon zatkli a uväznili keď sa vracal z Ríma. Po osobnej žiadosti pápeža bol až po troch rokoch prepustený. Metod si vo svojej arcibiskupskej službe niesol tăžký kríž neprijatia Franským klé-

rom, útokov zo strany Vichinga, ktorý bol hlavným iniciátorom boja proti Metodovi. Bol obvinený zo šírenia bludov a heréz. Pápežom Jánom VIII. Bol však rehabilitovaný a bulou *Industria tue* potvrdený vo svojom úrade. Metod pokračoval v šírení evanjelia a literárnej činnosti. Horlivo pracoval pre Boží ľud a ako píšu dobové zápisy, Boží ľud pod jeho vedením vzrasal na duchu.

S podlomeným zdravím, vyčerpaný apoštolskou činnosťou zomiera Metod 6. apríla roku 885 s podlomeným zdravím, vyčerpaný svojou apoštolskou činnosťou. Pred smrťou ustanovuje za svojho nástupcu sv. Gorazda. On sa však úradu neujíma a po intrigách biskupa Vichinga napokon žiaci oboch bratov opúšťajú Veľkú Moravu a utekajú do iných krajín Európy.

Solúnski bratia pomohli pri tvorbe samostatnej cirkevnej provincie na Veľkej Morave, dali ľudu písмо, prostredníctvom svojich životov šírili vieru v Krista. Ako podčakovanie za ich všeobecnú misijnú činnosť boli pápežom Jánom Pavlom II. vyhlásení za spolupatrónov Európy.

Dávid Pašačák, II.
roč.

Interiér Baziliky sv. Klementa, kde sú uložené telesné pozostatky sv. Klementa a sv. Cyrila. Miesto posledného odpočinku sv. Metoda nie je známe.

NEMÁ PODOBY ANI KRÁSY

Slová ako sindon, othonia aleboacheiropoieton, nám toho asi veľa nehovoria, no ak sa povie mandylion niektorí už začnú tušiť akej oblasti života sa toto slovo týka. Avšak celkom jasné nám to začne byť až vtedy, keď spomenieme slová pohrebný rubáš či Turínske plátno. Jedná sa o ľanovú plachtu s rozmermi 4,36 a 1,1 metra zhotovenú v oblasti Blízkeho východu, presnejšie v dnešnej Sýrii. Prečo je teda tento historický artefakt taký dôležitý a prečo sa považuje za najvzácnnejšiu kresťanskú relikviu?

My kresťania veríme, že je to plátno, do ktorého sv. Jozef z Arimatey a sv. Nikodém zabalili telo umučeného Ježiša Krista po tom, ako ho sňali z kríža.

Turínske plátno, aspoň to, ktoré dnes poznáme pod týmto názvom je historicky spoľahlivo zdokumentované od roku 1353 (už predtým sú známe informácie o plátne z Ježišovho hrobu, no nevieme, či je totožné s tým z Turína), kedy ho šľachtic Geoffrey de Charmy z mesta Lirey nedaleko Paríža ukázal miestnym cirkevným hodnostárom, no odmietol však prezradiť odkiaľ plátno má. Miestny biskup nariadil preskúmanie prípadu, výsledky sa zachovali až v liste biskupovho nástupcu s odstupom tridsiatich rokov. Podľa nich je plátno len kópiou a údajne sa našiel aj umelec, ktorý ho namaľoval. Pápež púte k plátnu však nezakázal, pretože bolo podzrenie na nezhody medzi mestom, kde bolo plátno uložené a vtedajším biskupom. Nová vlna polemik nastúpila po zhotovení prvej fotografickej snímky roku 1898, kedy turínsky advokát a nadšenec fotografia Secondo Pia pri vyvolávaní fotografie zistil, že obraz na plátne je vlastne negatív. Pochybnosti nastali aj preto, lebo Secondo

bol obvinený z podvodu a nové fotografovanie nebolo možné, pretože plátno už bolo opäťovne odložené do truhlice. Až po tridsiatich troch rokoch bolo plátno znova odfotografované tento raz však s veľkou dávkou profesionality a pod notárskym dozorom. Výsledok bol taký istý a tak bolo Secondovo meno očistené. To vyvrátilo všetky doterajšie pochybnosti, že ide o výtvor stredovekého umelca. Po týchto zisteniach bolo plátno podrobene niekoľkým znaleckým posudkom, odhliadnuc od niekoľkých detailov, všetci odborníci anatómie a fyziológie sa zhodli v zásadnej veci. V plátne bolo uložené mŕtve telo ukrižovaného muža, semitskej rasy, vysokého asi 175 - 180 cm, vážiaceho 75 - 81 kilogramov. Jeho vek odhadli na 30 až 45 rokov. Spôsob ukrižovania bol klincami, ktoré prepichovali ruky v oblasti zápästia, nohy boli preložené ľavá cez pravú a pribité jedným klincom. Plátno bolo v kontakte s telom niekoľko hodín, nie však viac ako tri dni, pretože na ňom neboli zjavné stopy rozkladu. Mužova smrť nastala v dôsledku neschopnosti dýchat, pretože váha tela stláčala hrudník a ten tlačil na pľúca, čo vyvolávalo aj veľký pokles krvného tlaku. Celé telo bolo pokryté malými ranami s výnimkou hlavy a plieca. Tieto rany boli spôsobené rímskym druhom biča. Muža bičovali dve osoby jedna menšieho vzrastu a druhá vyššieho, počet rán však nie je možné určiť, keďže sa v niektorých miestach prekrývajú. Na tvári je poznateľná zlomenina nosa a lícnej kosti. Kolená muža boli pomliaždené, pravdepodobne od pádu. Iný typ rán sa nachádza na hlave a to nielen na čele, ale aj na celom temene a tiež záhlaví. Sú to malé bodné rany s ktorých vytekala krv v smere gravitácie.

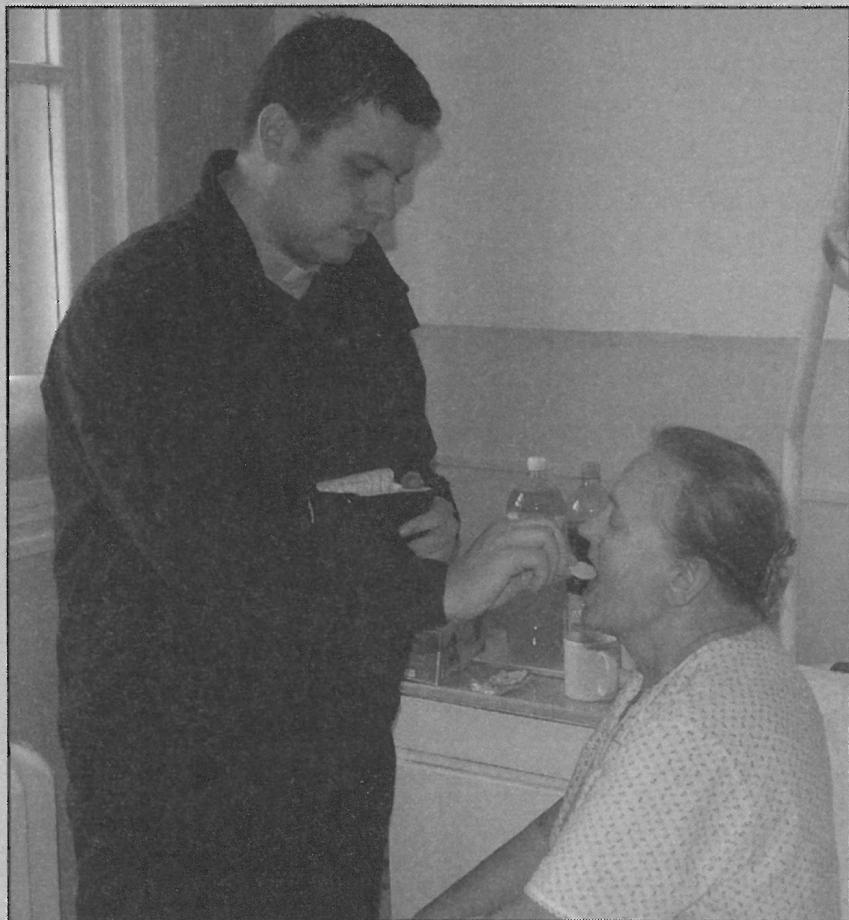
Na pravej strane medzi piatym a šiestym rebrom je rana oválneho tvaru spôsobená konkrétnym druhom rímskej kopie nazývanej lancea.

Toto sú iba základné poznatky, ktoré nám sprostredkúvajú moderní vedci pri podrobnom skúmaní plátna. Týmto sa téza o stredovekej napodobenine obrazu z Turínskeho plátna stáva absolútne nemožná. Odtlačok mučeného, dobitého

a ukrižovaného muža je skutočný. Všetky detaily, ktoré sú na plátne zachytené sú také presné, že nie je možné, aby boli vytvorené nijakou umeleckou technikou. Tu niekde sa nám teda odkrýva priestor pre našu osobnú vieru v to, že osobou takto vyobrazenou je skutočne Ježiš Kristus, ktorý bol umučený a zomrel tak, ako nám to opisujú evanjeliá.

Mikuláš Jančuš, II. roč

BOL SOM CHORÝ A NAVŠTÍVILI STE MA

Každú nedelu a sviatok prinášame chorým do nemocnice Eucharistiu pre posilnenie duše i tela.

Zdravie sa považuje za veľkú hodnotu a je vždy na prvom mieste, ako stav, ktorý človek praje sebe, svojim blízkym či priateľom. Naopak choroba a utrpenie sa považuje za veľké zlo a nešťastie. Nie je však niekedy utrpenie aj cestou k mûdro-

ti? Neobsahuje v sebe aj tvorivý charakter? Neplatí mnohokrát, že cez slzy vidíme ďalej než ďalekohľadom?

V dnešnej uponáhľanej dobe sú ľudia, ktorí iba z povinnosti navštívia chorého, keďže je to ich príbuzný. Snažia sa rýchlo vybaviť zdvorilostnú povinnosť. Prítom si povzdychnú: „Och, chudák!“ A položia nejakú všeobecnú otázku: „Ako to ide?“ alebo frázu: „No... ved' už len nejako bude.“ Pár bezvýznamných slov, sem tam novinka zo sveta zdravých, ktorá urobí chorému jeho skľučujúcu situáciu ešte citlivejšou, stisnutie ruky a oslobozujúce vydýchnutie, keď míňajú bránu nemocnice, ďakujúc Bohu, že ich životný

údel je o čosi lepší. Takto možno v krátkosti charakterizovať návštevu chorého z povinnosti.

Niečo iné je príst' na návštevu v duchu kresťanskej služby a lásky. To znamená otvoriť sa pre bolest chorého. Chorý

človek je veľmi citlivý. Veľmi skoro zbadá s akým zámerom a náladou nieko za ním prichádza. Veľmi rýchlo rozlíši, či slová vyjadrujú len pokrytecký záujem, alebo či pochádzajú z úprimnej túžby niest' spolu s ním jeho utrpenie. Tak vzniká zmysluplná komunikácia, príležitosť na rozhovor o najdôležitejších otázkach života.

Často chce chorý rozprávať. Jeho samota ho ťaží viac ako choroba. Rozpráva o svojej chorobe, lebo ved' celé jeho myšlenie krúži okolo veľkej otázky: „Budem zdravý?“ Obšírne opisuje terapeutické údaje a vypočítava jednotlivé lieky. Sú to vďačné príležitosti, kedy je možne posunúť rozhovor do inej roviny, do roviny náboženskej, vychádzajúc zo zásady, že telo a duša vytvárajú jednotu.

Rozhovory pri lôžku chorého majú liečivý účinok najmä vtedy, keď ponúkajú slová potechy a nádeje, alebo čestné priznanie si nevyhnutnosti tam, kde končia ľudské a medicínske možnosti. Falosnými nádejami len oddáľujeme tú skutočnosť, ktorá sa týka zdravotného stavu chorého, jeho vyrovnania sa s tým, respektíve prijatia tejto skutočnosti. Dôležité je aby každý

druh rozhovoru pochádzal z úprimnosti, lásky a ochoty niest' utrpenie blízneho naťoko, nakoľko je to len ľudsky možné.

Pri návštive chorých má okrem spojenia lásky s pravdou veľký význam i vzťah pravdy a nádeje. Čím je choroba ťažšia, tým je ťažšie vzbudzovať nádej, aby slúžila pravde. Rozprávať o nádeji, možnej životnej cesty a sily k novému začiatku môže človek iba vtedy, keď je sám o tom presvedčený. Žiadny odborník nevie povedať, ako budú vyzerat' v budúcnosti ďalšie dni trpiaceho, môže len zdieľať nádej bez slov. Môže povedať: „Som si istý, že sa nájde možnosť, ako ďalej žiť, ale ako vyzerá, to zatiaľ neviem.“

Nakoniec po návštive chorých obyčajne konštatujeme obojstranné obohatenie. Nielen zdravotníci a knazi pomáhajú chorým prijať pravdu o sebe, ale aj chorí ľudia privádzajú iných k zamysleniu sa, k prijatiu ich životných pravd a skúseností, lebo možno povedať, že oni majú už niečo prežité. Vedia viac povedať o čom život je, a ako ho zmysluplnie prežiť aj s krížom choroby.

Juraj Štefanik, V. roč.

LITURGICKÉ OBRADY VELKÉHO PIATKA

Obdobie pôstu je pre veriaceho človeka osobitne dôležitým časom, kedy sa môže stretnúť s Bohom. Cirkev na túto skutočnosť nikdy nezabúdala, preto nám v tomto čase ponúka bohatu prestretý stôl modlitby a rozjímania. Ide akoby o náhradu za stoly telesného pokrmu, ktorého sa vtedy zriekame. Stretnutie s Bohom nespomínam náhodou.

Veľký piatok, ktorý je v istom zmysle počiatkom paschálneho prechodu Ježiša Krista, sa stáva pre veriaceho stretnutím.

Práve v tento deň sa na večierni spomína túžba proroka Mojžiša po videní Boha, keď mu hovorí: „*Daj mi vidieť svoju slávu!*“ Pán mu odvetil: „*Predvediem pred tebou všetku svoju nádheru a vyslovím pred tebou aj Pánovo meno. Moju tvár (však) nemôžeš vidieť, lebo niet človeka, ktorý by mňa videl, a ostal by nažive!*“ Hľa, nedaleko mňa je miesto, tam vystúp na skalu! Keď tade pôjde moja sláva, postavím ňa do skalnej trhliny a položím na teba svoju ruku, kým neprejdem. Potom svoju ruku

Liturgické slávenia Veľkého piatka v obci Vislanka. Obchod okolo chrámu s pláštenicou. O. Urvinitka a členovia miestneho dobrovoľného hasičského zboru.

odtiahnem a ty ma uvidíš odzadu“ (Ex 33,18-23). Táto stat’ je akýmsi vyjadrením toho, čo prežívame v deň Veľkého piatku. Slová Boha nehovoria o tom, žeby pohľad naň bol príčinou smrti, ved’ tvár Života sa nemôže stať smrťou pre tých, ktorí k nemu prichádzajú, no Ten, čo je neobsiahnutelný sa stáva človekom, osloboditeľ Adama sa dáva spútať, veľký Boh sa nám dáva poznáť, no jeho veľkosť je taká nesmierna, že ho človek nikdy nespozná dokonale. Nik, hoc ako by chcel, sa na zemi nemôže dívať Bohu tvárou v tvár, nemôže poznáť jeho podstatu. Tieto a podobné

myšlienky môžeme pozorovať pri modlitbách Veľkého piatku. S Pánom sa totiž stretнемe tak, že za ním budeme kráčať; tak, že ho uvidíme odzadu, ako Mojžiš. Túžil vidieť Boha, jeho život bol po celý čas nasledovaním toho, ktorému uveril. Celý čas sledoval jeho chrbát a ani netušil, že tak dosahuje dokonalosť.

Na Veľký piatok sa s každým z nás deje táto skúsenosť. Smrť Krista je totiž západom Slnka, nedá sa isto kráčať pretože je tma a my sme v mraku, ako Mojžiš, no tu kdesi sa skrýva dôvod, prečo kráčame za obrazom mŕtveho Krista, za pláštenicou. Kristus nás pozýva, tak ako Mojžiša kráčať za ním k videniu tváre Boha. Vie, že nie sme schopní to prežiť, ak sme v kvase starého Adama. No ak si oblečieme nový život, ktorý nám on priniesol, uzrieme tvár Boha v paschálnom tajomstve jeho vzkriesenia. A to je to, po čom túžil Mojžiš a k čomu je pozvaný každý, kto v deň smrti Pána verí, že Pascha nie je ďaleko a oplatí sa vyčkať tmu v kráčaní po Božích stopách.

Michal Bučko, VI. roč.

KRST - ZAČIATOK NAŠEJ ZÁCHRANY V KRISTOVI

Ježiš po svojom zmŕtvychvstaní zveruje apoštolom poslanie: „*Chodťte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal.*“ (Mt 28, 19-20) „*Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený; ale kto neuverí, bude odsúdený.*“ (Mk 16, 16)

Odo dňa Turic Cirkev slávila a udeľovala svätý krst. Apoštol Peter vo svojej prvej kázni vyzýva poslucháčov: „*Robte pokánie a nech sa každý z vás dá pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Duha.*“ (Sk 2, 38)

Katechizmus Katolíckej cirkvi definiuje sviatosť krstu ako „*sviatosť znovuzrodenia skrze vodu v slove*“ a zároveň, v súlade s Kristovými slovami, učí, že krst je nevyhnutne potrebný na spásu.

Pozrime sa na to, prečo je krst taký dôležitý. Keď Boh stvoril človeka, Adama a Evu, boli v absolútном súlade s Božou vôľou, nerobili žiadne hriechy, boli spravodliví ako Boh. O tento stav prišli, keď sa pokúšaní diablon rozhodli odkloniť od spôsobu života, akým žije Boh. Porušením Božieho zákazu odišli z Božieho kráľovstva z raja. Stratili schopnosť žiť podľa Božej vôle, ocitli sa v stave hriechu a teda aj smrti. V tomto stave sa narodili aj ich deti a vôbec všetci ľudia odvtedy prichádzajúci na svet. Tento hriech nazývame dedičný hriech. Z hriešného stavu sa človek nemohol vrátiť späť k Bohu vlastnými silami. No Boh už v raji ohlásil prarodičom, že ich zachráni a skutočne to urobil prostredníctvom svojho Syna Ježiša Krista. Stal sa človekom a na tomto svete,

ktorý je pokazený hriechom, žil život v poslušnosti Bohu. Robil to aj napriek prenasledovaniu zo strany svojich nepriateľov, dokonca aj vtedy, keď kráčal do Jeruzalema v ústrety svojmu potupnému umučeniu a smrti na kríži. Kristus si mohol dovoliť konať takto, pretože je mocnejší ako smrť, ktorá mu nemohla ublížiť, čoho dôkazom je jeho zmŕtvychvstanie. Jeho cesta teda pokračovala ďalej. Na štyridsiaty deň po vzkriesení vystúpil do neba a zasadol po pravici Otca. Táto cesta, ktorú nazývame Paschou, je pre nás veľmi dôležitá. Kristus nám ukázal, že život, ktorý on žil v dokonalej poslušnosti Bohu, je mocnejší ako všetky nepriaznivé okolnosti života, ba dokonca ako sama smrť a tento život smeruje do neba a dosiahne nebo.

Čo však z tohto všetkého máme my? Ak získame účasť na Kristovom živote, aj my s Kristom vstaneeme z mŕtvych a dosiahneme spoločenstvo s Bohom v nebi. Ako je možné získať túto

Služobnica Božia - Anastázia - a Svätého Ducha. Sviatosť krstu, udeliť ponorením o. Špirituál Ig

účasť? Ježiš na vysvetlenie použil podobenstvo o viniči a ratolestiach. On sám je vinič, ktorý je plný života a prináša ovocie. Odlomená ratolest, ktorá uschýna, môže byť zachránená, len ak bude naštepená na vinič. Ratolest prestane žiť svoj život, ktorý je aj tak odsúdený na zánik, pretože je

vlastne uschýnaním, získa účasť na živote viniča a môže žiť. Tak je to aj s človekom. Môže byť zachránený pred večným odlúčením od Boha, ku ktorému viedie jeho hriešny stav, len ak sa naštěpí na Kristov život. Ako sa to môže stať? V prvom rade sa musí zriecť svojho vlastného života, svojich vlastných predstáv o živote, šťastí a o tom, čo ho zachráni. Tento svoj život musí vymeniť za Kristov, ktorý určite do neba viedie. Aby to však človek mohol urobiť, musí uveriť, že Kristus je naozaj mocnejší ako smrť a jeho život viedie do neba. Bez viery by rozhodnutie pre výmenu nikdy neurobil. Prečo? Pretože matúčasť na Kristovom živote má vážne dôsledky. Život sa už

totiž neodvija podľa našich plánov a predstáv. Dôležité je len to, ako si Kristus chce mnou poslúžiť, pretože som údom

Kristovho tela, Cirkvi. Povedané slovami apoštola Pavla: „*Už nežijem ja, ale žije vo mne Kristus.*“ On má moc previesť ma všetkými nepriaznivými okolnosťami života, ba aj smrťou až do neba k Otcovi.

Naštěpenie na Kristov život sa deje vo sviatosti krstu, ktorá je plná znakov. Podstatným znakom, ktorý sa začína obnovovať aj v Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, je trojté ponorenie do krstnej vody, pri ktorom sa vyslovuje formula krstu. Trojté ponorenie naznačuje utopenie starého hriešného života – odumretie tomuto životu – a vzkriesenie k novému životu s Bohom, k životu Najsvätejšej Trojice.

V okamihu, keď sme napojení na Kristov život, odstraňuje sa dedičný hriech a začína prúdiť Kristova moc. Dostávame schopnosť vyhnúť sa smrteľnému hriechu, ktorým by sme znova smerovali k smrti. Ale pozor! To však neznamená, že túto schopnosť aj vždy využívame. Ak v určitých okolnostiach života prestaneme veriť, že Kristov život je mocnejší ako smrť, a že hriech už nená moc vziať nám nebo. Vtedy sa snažíme zachraňovať si kvalitu svojho života, alebo život sám aj za cenu konania zla, upadáme do smrteľného hriechu a stávame sa znova schnúcou ratolestou.

Ak však vo viere v Krista a v účasti na jeho živote zotravávame s pomocou ďalších sviatostí, predovšetkým Eucharistie, k čomu nám veľmi pomáha modlitba a čítanie Svätého Písma, Kristus nás potom vyslobodzuje a uzdravuje z našej hriešnosti a my takto rastieme do stavu dokonalej spravodlivosti a bezhriešnosti, v ktorom sme schopní prežívať večnú blaženosť s Bohom v jeho kráľovstve.

Milan Diheneščík, V. roč.

ČIARKY NA DVERÁCH

V texte jednej slovenskej piesne od Pavla Hammela sa aj okrem iného spieva: "Už sa chlapec z detstva poberá, už prerástol všetky čiarky na dverách už sa chlapec, už sa lúči..." Takéto pomyselné čiarky, no skutočné lúčenie v tomto roku čakajú na našich jedenásťich bratov zo šiesteho ročníka. V mene redakcie a hlavne v mene Vašom, naši milí čitatelia sme sa rozhodli využiť ich posledné dni v našom seminárnom kruhu na to, aby sme sa čo to o nich dozvedeli.

Aj keď vieme, že práce majú v týchto dňoch viac než dosť, ochotne nám odpovedali na niekoľko otázok.

1. Ako sa s odstupom času pozeráš na rozhodnutie vstúpiť do kniažského seminára?

2. Čo ti dal a naopak vzal seminár a čo by si si chcel z týchto rokov prežitých v ňom vziať do života?

3. Tvoje momentálne pocity a plány do budúcnosti?

4. Odkaz všetkým, oblúbený citát z Božieho Slova alebo pozdrav.

MICHAL BUČKO - JAKUBANY

1. V živote bohoslovca prichádzajú rôzne momenty, ktoré ho môžu presviedčať, že rozhodnutie, ktoré urobil na počiatku nebolo dobré, ba dokonca, že bolo škodlivé. S postupným spoznávaním všetkých úskalí duchovného života prichádzame ale na to, že Pán dáva v povolaní skúšky, no vlieva aj silu, ako prekonáť všetko nepríjemné. Ak teda stojí otázka „s odstupom času“, tak to môžem hodnotiť ako pozitívne a potrebné pre môj vzťah s Pánom.
2. Dal i vzal mi to, čo dával a bral život s Bohom veľkým mužom Biblie - najmä, mne v poslednom čase blízkemu Mojžišovi, o ktorom píše kniha Exodus.
3. Momentálne pocity? No sú zmiešané, ale to je jedno, pocity celkom nerozhodujú. A plány? „Len ak je budúcnosť istá ako pozitívna skutočnosť, stáva sa znesiteľným aj život v prítomnosti“ (Spe salvi). Pre kresťana by mal byť touto budúcnosťou Kristus, preto napriek tme a hmle v živote môže byť prítomnosť kresťana znesiteľná. Aj ja momentálne neviem kam ma zavedie Pán, no viem, že to bude dobré. Detaily si nechám pre seba:)
4. Mám jednu myšlienku od neznámeho autora: „Láska je prostá ľudská odvaha byť pri tom druhom, aj keby to malo boliet.“

DANIEL ČERNÝ - KOŠICE

1. Bolo to Božie volanie a ja som zaň Bohu vdăčný, je to sice cesta mnohokrát trnístá a úzka, ale iba tá je zárukou budúcej spásy. Viem, že iba tu som nastúpil na cestu svojho jediného skutočného šťastia.
2. Vzal dost', ale dal omnoho viac. Myslím, že to čo by som si chcel rozhodne zachovať je modlitba polnočnice, ako som ju zažil tu.
3. Čosi sa končí a čosi začína. Už je tu ten čas otvoriť nové dvere. Momentálne plány, ak Pán dá, súvisia s ďalším štúdiom. V dlhodobom horizonte je to jednoznačne služba Bohu a jeho ľudu ako kňaz.
4. „Hľadajte Boha a srdce vám oživne.“ (Ž 69, 33) A pekným je aj motto sv. Serafíma Sarovského: „Nájdi pokoj duše a mnoho ľudí pri tebe nájde spásu.“

JÁN ČIŽMÁR - HORŇA

1. Urobiť toto rozhodnutie bolo pre mňa veľmi ťažké, a teraz môžem s istotou povedať, že som ho mohol spraviť len vďaka Božej milosti.
2. Počas týchto rokov prežitých v seminári som sa pomaly začal učiť žiť s Božím slovom a pozerať sa na udalosti života práve skrze Božie slovo. Hovorím že som len začal, pretože to je „práca“ na celý život. A toto by som si chcel zobrať aj do budúcnosti, vieru, že Boh nás v živote stále vedie, ak mu samozrejme dáme to prvé miesto ktoré mu patrí. A čo mi zobrať seminár? V mnohých oblastiach slobodu rozhodovať sa a niekedy mi zase pridal stres.
3. Chcel by som sa na istú dobu zamestnať a potom ak to bude Božia vôle stať sa kňazom a vstúpiť do aktívnej pastorácie.
4. Veľmi sa mi páči citát zo Svätého písma „Lebo Bohu nič nie je nemožné.“

PETER FECKO - DRIENOV

1. Hoci dnes viem, že to bola cesta ťažká a odchodom zo seminára nekončí, určite neľutujem, že som sa na ňu vydal.
2. Seminár mi ukázal spôsob, ako sa osobne stretávať s Bohom. Predovšetkým mi dal čas a priestor, aby som toto stretnutie vo svojom živote realizoval. A práve toto si chcem odniesť do života: Čas s Bohom a pre Boha musí mať v každom dni pevné miesto.
3. Pocity sú rôzne ale ja sa snažím práve o to, aby pocity neriadili môj život. Skôr sa chcem nechať riadiť Ježišom Kristom, ktorému som uveril. O ňom rozprávať ostatným je aj mojím plánom do budúcnosti.
4. „Nalomenú trst' nedolomí, hasnúci knôtok nedohasí...“ (Mt 12,20)

PETER FEŇÁK - ZDOBA

1. Neviem povedať, či to bola správna voľba. Verím však, že moja túžba vstúpiť do tejto formácie bola od Boha.
2. Pri tejto otázke čo mi vzal seminár mi prichádza na myseľ hned' jednoznačná odpoveď: moju riadne skreslenú predstavu o kňazstve, ktorú som mal pred vstupom do seminára. Seminár ako miesto kde som šest' rokov býval, mi dal skvelých priateľov. Spoznal som tu veľa chlapcov a kňazov, od ktorých si môžem vziať veľa príkladov do života, za čo d'akujem.
3. Ja si budúcnosť veľmi plánovať nechcem i keď' nejakú tú predstavu možno mám, lebo ako sa hovorí človek mieni a Pán Boh mení. No v každom prípade plánujem to, aby som sa každým dňom viac a viac približoval k Bohu.
4. „Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach“. (Mt 5, 16) Týmito slovami evanjelistu Matúša chcem povzbudiť nielen chlapcov, ktorí sú tu a ktorí ešte prídu po nás, ale aj seba samého k tomu, aby bolo jasné, Koho sme sa rozhodli ohlasovať a Komu sme sa rozhodli slúžiť a aby to bolo samozrejme aj vidieť, aby sa Boh mohol takto cez nás ľudí dotýkať.

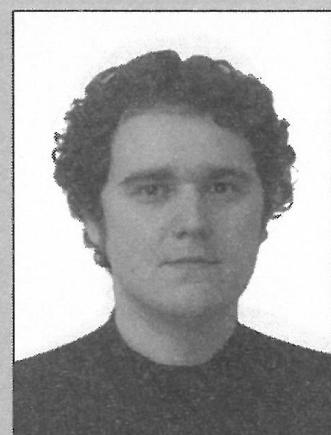
MAREK KALATA - MALCOV

1. Sú chvíle, kedy človek musí robiť rozhodnutie, ktoré určuje smer jeho života. Takto vnímam aj vstup do seminára pred siedmimi rokmi. Nebolo to ľažké rozhodnutie.
2. Dal mi veľmi veľa – čas strávený s Bohom v modlitbe, ktorý by som v bežnom živote v takej miere nedostal a potom aj veľa krásnych spomienok na život s bratmi.
A vzal mi trochu viac vlasov ☺.
3. S takou malou dušičkou si uvedomujem pred čím stojím – k akému zodpovednému a namáhavému poslaniu robím krok. No zároveň v kútiku srdca sa aj teším, lebo zatial', napriek všetkému, som si ešte nepredstavil nič iné, čo by som chcel v živote robiť, ako je byť kňazom.
A plány do budúcnosti? Čo Boh dá!
4. Veľmi blízke môjmu srdcu je Božie slovo z knihy proroka Izaiáša: „Neboj sa, ved' som s tebou ja, neobzeraj sa, ved' ja som tvoj Boh, posilňujem ňa, ba pomáham ti, držím ňa svojou spásnou pravicou.“ (41, 10) Dostal som ho vo chvíli, keď mi bolo ľažko a čerpám z neho povzbudenie v modlitbe aj teraz, ak sa objavia nejaké ľažnosti alebo problémy.

MARTIN MRÁZ - TRHOVIŠTE

1. Ak veríme, že Boh má s každým z nás pripravený nádherný plán, potom každé jedno rozhodnutie, ktoré urobíme s vedomím, že to robíme pre Noho je požehnané.
2. Skôr by som povedal, že Boh za predchádzajúcich sedem rokov zmenil moje mnohé falošné predstavy, ktoré som mal o sebe, o Cirkvi, o kňazstve.... Viem, že Boh nerieši naše problémy tak ako si to my predstavujeme, ale tak ako to je pre nás potrebné. A túto skúsenosť úplnej dôvery v Noho v každej situácii, ktorá dáva nášmu životu a veciam okolo nás napriek často neprekonateľným problémom novú kvalitu a význam, si chcem odniesť do ďalšieho života.
3. Nikdy nevieme s istotou povedať čo prinesie zajtrajšok, preto nás Pán pozýva v radosť prežívať dnešok.
4. Skúsenosť mnohých ľudí, ale aj náš každodenný život nás učí, že človek potrebuje 24 hodín denne vedieť, že je milovaný. Iba vtedy každý deň vstáva s tým, že jeho život má zmysel a že všetko sa s Ježišom dá zvládnúť. Takúto lásku nám dáva jedine Boh, keď ju rozlieva v našom srdeci skrze Svätého Ducha, ktorého sme dostali. (porov. Rim 5,5)

MATÚŠ NASTIŠIN - SVIDNÍK

1. Vždy tvrdím, že sprievodným javom povolania je radosť. Vo svojom povolaní zažívam túto radosť a keby som mohol vrátiť čas späť, tak by som Bohu znova povedal áno. Ďakujem Bohu, že si povolal práve mňa.
2. Vidím, že ma Boh cez tieto roky pomaly učil a stále aj učí, ako mám konáť jeho vôle, a to nie je vždy príjemné a ľahké. Preto sa často ocitám raz hore a raz dole. Ale práve vďaka tejto skúsenosti môžem zažívať, že ma Boh nesúdi, ale miluje. Seminár ma učí vedieť si čas zariadiť tak, aby som z neho vedel využiť každý moment. Túto vec by som si chcel odnieť aj do pastorácie. Seminár mi vzal moje predstavy o kňazstve (chvála Bohu!). Pred tým som si myslal, že kňazstvo stojí na človekovi, na jeho silách a schopnostiach, a že raz bude stáť na mne. Po rokoch formácie som uvidel a mnohokrát zakúsil, že kňazstvo nestojí ani nikdy nesmie stáť na mne. Všetko, čo mám robiť, je vždy hľadieť na Ježiša. Potom dokážem ako Peter chodiť aj po vode.
3. Mojím jediným plánom do budúcnca je nikdy neodstúpiť od kríža.
4. Odkaz: „Ten, kto vidí vlastné hriechy je väčší než ten, kto kriesi mŕtvyh!“
Citát: Dt 6, 4 – 9: Je to slovo, ktoré dáva Boh Izraelitom po príchode do Kanánu. Šema Izrael! Počúvaj Izrael!

SLAVOMÍR NERGEŠ - HUMENNÉ

1. Táto otázka mi pripomenula slovo, ktoré povedal Ježiš Petrovi: „Keď si bol mladší opásal si sa a chodil si kade si chcel, ale keď zostarneš vystrieš ruky iný ťa opáše a povedie kam nechceš. Toto povedal Ježiš Petrovi, aby mu naznačil ako oslávi Boha.“ (porov Jn 21, 18-19) V duchu tohto slova sa pozérám s odstupom času na môj život strávený v seminári.
2. Vzal mi slobodu, ale na druhej strane dal mi pravidelnosť v modlitbe, ktorá je veľmi dôležitá v duchovnom živote. A toto si chcem vziať do života aj mimo seminára. Mám radosť z toho, že v mojom živote sa začína nová etapa mojej pozemskej púte.
3. „Peter sa obrátil a videl, že za nimi kráča učenik, ktorého Ježiš miloval.... keď ho teda Peter zazrel, povedal Ježišovi: Pane a čo bude s týmto? Ježiš mu odpovedal: ak chcem, aby zostal, kým neprídem, čo teba do toho? Ty pod' za mnou! (porov Jn 21, 20-22)
4. Toto slovo stalo pri mne na začiatku môjho povolania a je so mnou aj teraz keď odchádzam zo seminára. Zároveň je to aj môj plán do budúcnosti a odkaz pre všetkých bratov. Počúvať a byť pozorný na hlas Ježiša: „pod' za mnou“. Ak si urobím takto vnímané svoje srdce nájdem svoje miesto v živote. Toto prajem všetkým, ktorí našli, alebo hľadajú Ježiša.

JOZEF ŠOFRANKO - MIŇOVCE

1. Počas šiestich rokoch, som nikdy neľutoval svoje rozhodnutie. Život som si inak ani nevedel predstaviť. Stále som videl, ako mi Boh počas tých rokoch vždy ukazoval smer, ktorým mám kráčať, požehnával ma a ja viem, že moje rozhodnutie vstúpiť do seminára bolo správne.
2. Seminár ako spoločenstvo mi dalo veľmi veľa. Moje vzťahy s bratmi, či už dobré alebo niekedy aj zlé, formovali moju osobnosť. Vidím a ďakujem Bohu za to, že som mohol cez seminár duchovne rásť. A čo mi vzal? Asi moje skreslené predstavy o kňazoch. Až do môjho vstupu do seminára som nikdy nevidel kňaza íšť na spoved'. Kňaz je tiež len človek.
3. Chcem íšť do pastorácie, teda ak sa to dá nazvať plánom do budúcnosti. Inak si plány nerobím, pretože už som sa mnohokrát presvedčil, že vždy ked' som si niečo naplánoval mi to nevyšlo. Moje plány sa častokrát nestotožňovali s Božím plánom, ktorý má pre mňa.
4. „Neboj sa, ved' som s tebou ja, neobzeraj sa, ved' ja som tvoj Boh, posilňujem ťa, ba pomáham ti, držím ťa svojou spásnou pravicou“. (Iz 41,10) Ostatným bohoslovcom by som odkázal vetu, ktorú mi pred dvoma rokmi povedal o. Jozef Maretta, a na ktorú si stále spomínam: „Buďte deti pre tento svet a dospelí pre Krista!“

JÁN ZUBKO - LOMNICA

1. Bola to odpoveď na Božie povolanie žiť s Ním. V tom čase som netušil, čo to znamená, preto som sa prihlásil do seminára. Po šiestich (siedmich) rokoch formácie začínam aspoň tušiť, o čom tento život je, preto svoje rozhodnutie neľutujem, aj keď to nebolo vždy jednoduché.
2. Pobyt v seminári mi dal mnohokrát pocítiť moju vlastnú slabosť a nemohúcnosť, zároveň sa v tom však ukázala Božia láska a vernosť. Vďačný som aj za spoločenstvo bratov, ktorých som v seminári dostal. Na druhej strane stratil som tu ilúzie o sebe, o kňazstve, o duchovnom živote a o Cirkvi vôbec, verím však, že ma to uchráni mnohých zranení v budúcom živote a pomôže mi milovať život, Cirkev a ľudí, pretože naozaj miloval môžem iba to, čo poznám.
3. Na jednej strane sa teším na „koniec seminára“ a na nové povolania, na druhej strane mi bude smutno za ľudími, od ktorých budem vzdialený a nie som si istý, či dokážem odpovedať na nové situácie, v ktorých sa ocitnem. Najbližší rok strávim na jazykovo – katechetickom kurze v Gaminigu v Rakúsku...
4. Sebecký – Prosím o modlitbu.

Nesebecký – nebojme sa priznať sa, že život sami nezvládame – a to pred Bohom, pred ľudími aj sami pred sebou. Je to pravda o nás, ktorá oslobodzuje (Jn 8, 32). To je priestor pre Boha, aby mohol konáť pre nás (ale aj skrže nás) zázraky.

MODLITBA SV. EFRÉMA SÝRSKEHO

Pane a Vládca môjho života, odním odo mňa ducha znechutenosti, nedbalosti, mocibažnosti a prázdnych rečí. Veľká poklona.

Daruj mne, svojmu služobníkovi, ducha miernosti, poníženosti, trpezlivosti a lásky. Veľká poklona.

Áno, Pane a Kráľu, daj, aby som videl vlastné prehrešenia a neposudzoval svojho brata, lebo ty si požehnaný na veky vekov. Amen. Veľká poklona.

Nasleduje 12 malých poklón, pričom hovoríme:

Bože, bud' milostívý mne hriešnemu.

Bože, očist' moje hriechy a zmiluj sa надо mnou.

Mnoho ráz som zhrešil, Pane, odpust' mi.

Výklad pôstnej modlitby:

- **Pane a Vládca môjho života** – Uznať Boha za Pána a Vládcu vlastného života. Je to znak zmeny môjho zmýšľania, že nie ja som na prvom mieste ale Boh.
- **odním odo mňa ducha znechutenosti** – gr.: aergia – nečinnosť, lenivosť
csl.: umýniť – aj nečinnosť v diele spásy

Je to tá zvláštna lenivosť, pasívne bytia, ktoré nás neustále tlačia skôr „dolu“ ako „hore“, ktoré nás neustále presviedčajú, že v našom živote žiadna zmena nie je možná. A tak zostávame pasívní k zdokonaľovaniu nášho duchovného života.

- **nedbalosti** – zbytočná namáha, prehnána starostlivosť, zvedavosť a dotieravosť.
- **mocibažnosti** – csl.: ľubonačálie, gr.: filarchía - láska k moci, panovačnosť
Ak Boh nie je učiteľom môjho života potom sa ja stávam svojim pánom a učiteľom, stávam sa akýmsi centrom vlastného života (sveta) a začínam hodnotiť všetky veci z pohľadu mojich potrieb, mojich idei, mojich túžob.
- **a prázdnych rečí** – csl.: prazdnoslovie, gr.: argologia. Ak sa naše slová odkláňajú od Božského pôvodu a účelu stavajú sa prázdnymi.
- **Daruj mne, svojmu služobníkovi, ducha miernosti** – nejde tu len o sexuálny rozmer, ale aj o to aby sme mali zdravý rozum, umierený a rozumne jednali.
- **poníženosti** – pokora je aktívna, obrába pôdu, pripravuje ju, keď príde Rozsievač aby vydala stonásobnú úrodu. Pokoru môžeme u druhých vidieť, ale u seba nie. Ak by niekto povedal, že ja som pokorný človek stáva sa „domýšľavým“. Pokorným sa človek stáva skrzej poslušnosť, úctu k tajomstvám a svojou otvorenosťou milostiam.
- **trpezlivosti** – csl.: terpíniye, gr.: hypomone – vytrvalosť, znášanie, očakávanie Boh je trpezlivý nie preto, že je „zhovievavý“, ale preto, že vidí hĺbkou všetkého, čo existuje. Čím viac sa približujeme k Bohu tým sa viac stávame trpezlivými.
- **a lásky** – csl.: ľubov, gr.: agapé „Najväčšia z nich je láska“ (1Kor 13, 13) - človek naplnený pokorou a trpezlivosťou je otvorený pre lásku, ktorej prameňom je náš Boh.
- **Áno, Pane a Kráľu, daj, aby som videl vlastné prehrešenia a neposudzoval svojho brata, lebo ty si požehnaný na veky vekov.** Vidieť svoje hriechy a neodsudzovať brata. (porov. Mt 7, 1- 5)

Lukáš Šoltýs, III. roč.

EFRÉM SÝRSKY

Narodil sa v prvých rokoch 4. storočia v Mezo-potámii, v meste Nisibia. Jeho rodičia, roľníci vychovávali chlapca v kresťanskej viere, no jeho mladé roky neboli bez mrvných pádov.

Jedného dňa bol nevinne obvinený z krádeže oviec a zatvorený do väzenia. Čoskoro k nemu zatvorili ešte dvoch mužov, ktorí boli tiež nevinní. Vo sне počul hlas: „Teraz nie si vinný. Trpiš však za predošlé hriechy. Rovnako trpia aj ostatní.“ Ked' sa prebudil, porozprával aj ostatným o svojom sne. Aj spolužiaci zistili, že konali podobne ako Efrém. Nakoniec bola dokázaná Efrémova nevina. Videl v tom Božie napomenutie a tak odišiel do hôr, kde sa stal učeníkom sv. Jakuba Nisibijského.

Tam sa z hnevlivého a o všetkom pochybujúceho mladíka, stáva pokorný a tichý pustovník, ktorý stále oplakával svoje hriechy.

Ked' sa Jakub Nisibijský stal biskupom, zavolal si Efréma k sebe, aby mu zveril vyučovanie detí. Vzal Efréma zo sebou aj na prvý všeobecný koncil do Nicei.

Po Jakubovej smrti, odišiel do Edessy. Tam sa usadil na hore, kde viedol prísny asketický život. K jeho jaskyni čoskoro začali prichádzať ľudia, ktorí cez neho hľadali poučenie. Sv. Efrém začal vyučovať. Čoskoro založil v Edesse biblickú školu, z ktorej neskôr vyšlo mnoho učiteľov sýrskej cirkvi. Na konci života putoval Efrém do Egypta, kde navštívil otcov žijúcich v pústi. Na spiatočnej ceste sa zastavil v Cézarei Kapadóckej, aby sa stretol so sv. Bazilom Veľkým.

Cézarejský biskup chcel Efréma vysvätiť na knaza, ale on prijal len diakonské svätenie. Neskôr ho chcel Basil vysvätiť na biskupa, ale on začal predstierať bláznovstvo a ušiel z mesta. V úkryte potom čakal dovtedy, kým neboli ustanovený iný biskup. Po návrate do svojej pustovne chcel Efrém prežiť zvyšok života v samote. Boží plán bol však iný. Obyvateľov mesta postihol hladomor. Starec preto zostúpil do mesta, aby prinútil tvrdými slovami bohatých k pomoci chudobným. Po návrate do pustovne ochorel. Zbožne sa pripravil na smrť. Žiadal, aby jeho pohreb bol jednoduchý a bez okázalostí. Čoskoro na to aj zomrel (asi v roku 373). Sv. Efrém bol predovšetkým askéta, ale súčasne mal aj veľký poetický dar. Získal si veľkú úctu v celom kresťanskom svete. Bol nazvaný „prorokom Sýrie, harfou Svätého Ducha“. Lyrikom bol aj vo svojej kazateľskej činnosti a svojimi slovami dokázal spievať aj kresliť.

VÝZNAM VZKRIESENIA

Slávenie Veľkej noci zahŕňa dve základné etapy: Kristovo utrpenie a smrť na kríži, s ktorou je neodmysliteľne spojené vzkriesenie. Kristus nám svojou smrťou ukázal veľkosť svojej lásky a zároveň obrovskú poslušnosť Otcovi. Ale čo vzkriesenie? Je dôležité?

Niekto „moderní“ teológovia totiž tvrdia, že Kristovo vzkriesenie nemuselo byť reálne a napriek tomu by to pre našu vieru neznamenalo žiadnu ďažkost. Na túto myšlienku by sa dalo odpovedať asi takto: „*Ak neboli Kristus vzkriesený, potom je mŕne naše hlásanie a márna je aj vaša viera.*“ (1 Kor 15, 14) Čím je pre nás, kresťanov vzkriesenie také dôležité, že Pavol hovorí také tvrdé ale výstižné slová?

Rainero Cantalamessa vo svojej knihe Veľkonočné tajomstvo píše, že vzkriesenie je svedectvo Boha o Ježišovi Kristovi. Tým, že Boh Ježiša nenechal v hrobe, ale ho vzkriesil, definitívne potvrdil viero-hodnosť jeho učenia, ktoré bolo ešte počas Ježišovho života podopreté zázrakmi a znameniami. Tak ako bola Kristova smrť na kríži svedectvom o jeho láske, tak bolo vzkriesenie potvrdením pravdy, že Kristus je pravý Boh. V tomto akte jeho slová už nie sú iba múdroslovným či prorockým poúčaním, ale stávajú sa večnými, pretože sú slovami večného Boha.

Predsa len vzkriesenie má pre nás ešte väčšiu cenu ako len dôkaz pravover-

nosti ohlasovania. Zmŕtvychvstanie je základom novej skutočnosti. Význam Kris-tovej smrti a vzkriesenia nespočíva len v pripodobnení sa v zmysle: musíme zomrieť hriechu ako zomrel aj Ježiš a tak musíme žiť novým životom. To by bolo primálo. Kristus by sa tak stal iba akýmsi vzorom. Totiž to by sme Krista vlastne ani nepotrebovali. Aj vlastnými silami by sme boli dosiahli spásu. O to sa však človek pokúšal od čias prvého hriechu, ale nebol toho schopný.

A tak Kristus sa stáva človekom, ide sa dať kvôli nám pribiť na kríž a napokon vstáva z mŕtvych pre naše ospravedlnenie, aby ho získal, nielen naň upozornil. Totiž utrpením Pán prešiel zo smrti do života a tak aj nám otvoril cestu, aby sme i my už nemuseli žiť v ustavičnej smrti spôsobej prvým hriechom, ale prešli do života.

Napokon treba povedať, že Kristus vstáva z mŕtvych v kerygme (hlásaní), teda vo chvíli, keď to Cirkev vyhlasuje svoju vierou. Keďže to ona robí neustále, tak aj Kristus vstáva z mŕtvych neprestajne. Chce vstať i počas tejto Veľkej noci a očakáva, že i my mu umožníme vstať z mŕtvych ohlasovaním tejto skutočnosti vo viere, že na konci nás nečaká smrť, ale vzkriesenie a večný život.

Jaroslav Girovský a Martin Krišš
III. ročník

Kristus slávne vstal z mŕtvych,
smrťou smrť premohol a tým,
čo sú v hroboch, život daroval.

CEZ PRÁZDNINY ŽIADNA NUDA LETNÝ MINIŠTRANTSKÝ TÁBOR

KDE? NO PREDSA TU,
V GRÉCKOKATOLÍCKOM KŇAZSKOM SEMINÁRI
BL. P. P. GOJDIČA V PREŠOVE

KEDY? V DVOCH TURNUSOCH.
I. TURNUS OD 7. – 13. JÚLA 2008
MLADŠÍ MINIŠTRANTI ZO ZŠ

II. TURNUS OD 15. – 20. JÚLA 2008
STARŠÍ MINIŠTRANTI Z 8. A 9. ROČ. ZŠ A SŠ

AK BY SI CHCEL TIETO DNI
PREŽIŤ V KRUHU MLADÝCH
A VESELÝCH ĽUDÍ, KTORÍ
MILUJÚ KRISTA POD VEDE-
NÍM ANIMÁTOROV – BOHO-
SLOVCOV NEVÁHAJ A PRÍď.
PRE BLIŽŠIE INFORMÁCIE
OSLOV KŇAZA VO SVOJEJ
FARNOSTI.

ZÁBAVNÍK

Mladý kaplán hovorí na hodine náboženstva: „Deti, nehovorím príliš transcendentne, ked' hovorím o abstraktnosti Boha?“

Jedného dňa bol Ježiš so svojimi učeníkmi a spýtal sa: „A kto som ja podľa vás?“

Šimon Peter vstal a odpovedal:

„Si eschatologická teofánia, ktorá ontologicky udržuje intencionalitu podvedomých a medziľudských vzťahov.“

„Pane, ty vieš, že som slúbil
zajtra vypomáhať v cerkvi,
ale je ten zápas... Tak ja si
hodím mincou a ak mám
íšť vypomáhať, nech padne
orol...“

(padne orol)

„Dobre, nech padne hlava...“

(padne hlava)

„Fajn Pane, no ak mám zahodiť tie strašne drahé lístky, nech u mňa doma do dvoch sekúnd...“

(crrrrrn)

....zazvoní telefon.“

„Tak dobre Pane, ak nemám
íst' na ten zápas a mám
pomáhat' v cerkvi... nech sem
hned' příde obrovský slon...“

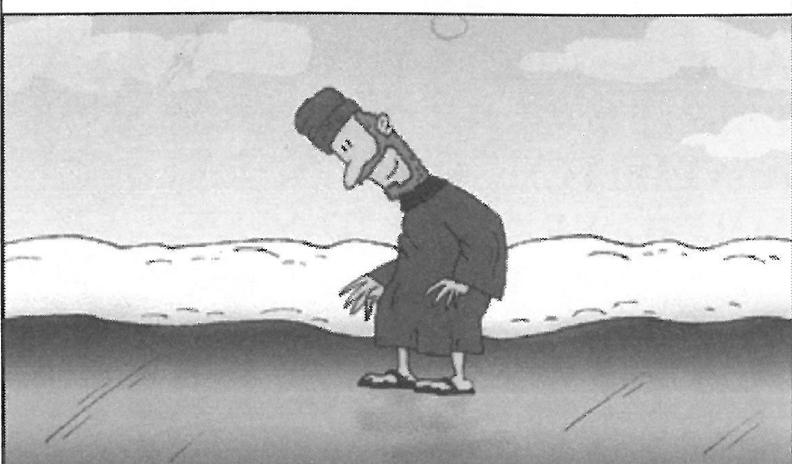
(za dverami sa ozve sloní
rev)

„...ááá čo tak na bicykli?“

(„ciličilički...“)

Tak Šalamún, berieš si túto ženu za svoju sedemstú zákonitú manželku? 1 Kr 11, 1 - 9

Peter zistil, že jeho viera je oveľa silnejšia v zime....

VTPNÉ PRÍHODY Z VATIKÁNU

Až do volby pápeža Gregora XVI. oznamoval zvolenie nového pápeža kardinál protodiakon vetou: "Habemus Pontificem!" (Máme vládcu!) No pri volbe Pia IX. omylom vyhlásil: "Habemus Papam!" (Máme otecka = pápeža.) A tak to zostalo aj pri ďalších voľbách, až dodnes.

Ked' pápež Lev XIII. slávil päťdesiat rokov svojho biskupstva, chcel mu kardinál povedať čosi zaliečavé:

- Prosíme Boha, aby vám dal ešte 50 rokov.

Pápež pohotovo odvetil:

- Neklad' hranice Božej prozretel'nosti...

Na rozdiel od svojho predchodcu Pia XI., ktorý telefón neuznával, Pius XII. rád telefonoval. Bol to prvý pápež, ktorý dával telefonicky príkazy a smernice. Celé sto-ročia zachovávaná úcta k Svätému Otcovi vyžadovala, že sa jeho príkazy prijímali po kľačačky. Nebolo teda vôbec zriedkavé, že tí, ktorým pápež telefonoval, len čo začuli v slúchadle jeho hlas, padali na kolená a takto strávili celý čas telefonátu.

Počas svojho pontifikátu blahoslavený Ján XXIII. mnoho ráz opustil Vatikán, aby navštívil chorých a väzňov, aby spoznal rímske farnosti, aby si vykonal pút' do Assisi a tiež do mariánskeho chrámu v Lorete. Stal sa tak prvým putujúcim pápežom 20. sto-ročia. Ďalší pápeži v tom ďalej pokračovali. Rimania ho preto nazývali "(Svätý) Ján za Hradbami" alebo aj podľa známej whisky "Johnnie Walker" (t.j. Janko Chodec).

1. Na oltári horí šest' sviečok. Kostolník dve zhasne. Koľko ich zostane?

(Dve, štyri zhorí.)

2. Ktorá svätá stojí na hlave?

(Panna Mária - stojí na hlave hada.)

3. Má to desať nôh a potrebuje to olej. Čo je to?

(Psat nerozumnych panien.)

4. Prečo zabil Kain Ábela?

(Lebo ho prtil s tlo udržel.)

5. Najprv to má 402 nôh, potom 398, ďalej len 396 nôh a napokon znova 402 nôh. Čo je to?

(Ji odísiel hadat. Ked ji násiel, priniesol ju späť.)

(Dobry pastier a 100 oviec. Jedna sa stratala, dobrý pastier

MODLITBA ZA POKOJNÉ STARNUTIE

*Pane, nauč ma starnúť! Vlej do mňa presvedčenie, že mi spo-
ločnosť nekrivdí, keď mi sníma z pliec ťarchu zodpoved-
nosti, keď sa viac už nepýta na môj názor, keď už iných stavia
na moje miesto. Vezmi odo mňa pýchu na skúsenosti, ktorú
som nadobudol, a pocit, že som nenahraditeľný.*

*Daj, aby som sa pri tomto postupnom odpútavaní od vecí chytil
jedine zákona času a aby som pri tejto výmene úloh spoznal jeden
z najzaujímavejších prejavov života, ktorý sa obnovuje na podnet
tvojej Prozreteľnosti.*

*Daj mi, Pane, aby som ešte stále vedel byť užitočným svetu, napo-
máhajúc optimizmom a modlitbou, radosť a odvahu tých, ktorí majú
zodpovednosť, aby som žil spokojne a pokorne v kontakte so
svetom, ktorý sa mení, bez ľútosti za minulosťou, premieňajúc svoje
ľudské trápenia na obetu za dobro ľudstva. Nech je môj odchod z
poľa práce jednoduchý a prirodzený ako šťastný západ slnka.*

*Odpust', ak len dnes, v pokoji a tichu, sa mi darí pochopiť, ako si
ma veľmi miloval a ako si mi veľmi pomáhal. Nech si aspoň teraz
živo a prenikavo uvedomím radosť konečného stretnutia s tebou,
radosť, ktorú si mi pripravil a ku ktorej si ma usmernil už od prvého
dňa môjho života.*

Pane, nauč ma, aby som takto starol. Amen.

Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ', n. f.

Fond podpory, rozvoja a ochrany vzdelávania Gréckokatolíckej cirkvi

Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ' vznikol v roku 2001 za účelom podpory, rozvoja a ochrany vzdelávania seminaristov a predstavených kňazského seminára, žiakov základných a stredných gréckokatolíckych a cirkevných škôl, podpory celoživotného vzdelávania biskupov, kňazov a laikov, ochrany a rozvoja duchovných a kultúrnych hodnôt Gréckokatolíckej cirkvi, ochrany a podpory zdravia.

Číslo účtu (SKK): 10006 - 66513060/4900

Číslo účtu (EUR): 810003 - 6318060/4900

IČO: 36167126

Adresa: sv. Ján Krstiteľ', n. f.

Správca fondu: ThLic. Miroslav Šimko

Sládkovičova 23, 080 01 Prešov

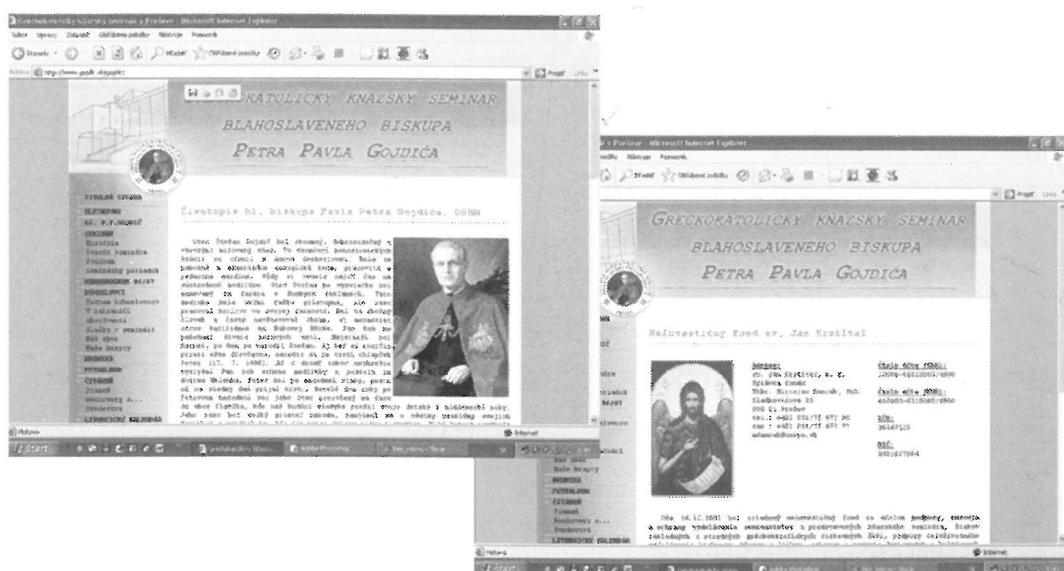
tel.: +421 051/75 673 80

simko@unipo.sk

fax : +421 051/75 673 77

web stránka: <http://www.gojdic.sk/>

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého, kto prispeje na dobrý účel akýmkol'vek finančným darom.

Navštívte našu web stránku: www.gojdic.sk

H ANASTASIS

ΙϹ ΧϹ

